

Załącznik do uchwały Nr XVI/135/16
Rady Miejskiej w Tychowie
z dnia 28 stycznia 2016 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
W GMINIE TYCHOWO
NA LATA 2016 – 2022**

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tychowo na lata 2016 – 2022 określa swoją misję i wytycza kierunki jej realizacji.

Na bazie zdiagnozowanych problemów społecznych, ich przyczyn i skali, w oparciu o istniejące instytucje, organizacje i siły społeczne określa priorytety, formułuje długofalowe cele, określa narzędzia i instrumenty ich realizacji.

Zadania wynikające ze Strategii koncentrują się na konsekwentnej i systematycznej pracy całego zespołu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie umożliwiającej przejście od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją jest udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnianie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin objętych pomocą w rozwiązywaniu problemów i doprowadzeniu do ich usamodzielnienia.

Działania Ośrodka mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej beneficjentów, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących w sferze mentalnej i społecznej.

1. Charakterystyka Gminy

Tychowo to ponad 7-tysięczna gmina w powiecie białogardzkim woj. zachodniopomorskie.

W skład Gminy wchodzi miasto Tychowo oraz sołectwa:

- Borzysław
- Bukówko
- Czarnkowo
- Dobrowo
- Drzonowo Białogardzkie
- Kikowo
- Kowalki
- Motarzyn
- Pobądz
- Modrolas
- Stare Dębno
- Trzebiszyn
- Tyczewo
- Warnino
- Wicewo
- Zaspy Wielkie
- Smęcino
- Bukowo
- Słonino
- Sadkowo

Miasto i Gmina Tychowo zajmuje obszar: 35069 ha, w tym: 19009 ha stanowią lasy i grunty leśne oraz 13311 ha stanowią użytki rolne. Według danych z 1 stycznia 2014 r. powierzchnia miasta wynosiła 3,96 km². W skład gminy wchodzi 46 miejscowości.

Liczba mieszkańców – 7 188 (dane UM na dzień 30.06.2015r)

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w gminie – 14,5% (dane PUP 30.09.2015r.)

Na terenie Miasta i Gminy Tychowo działa pięć placówek oświatowych tj. Przedszkole w Tychowie, Szkoła Podstawowa w Tychowie, Gimnazjum w Tychowie, Zespół Szkół w Dobrowie oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (z internatem) w Tychowie. Na terenie gminy działa także 12 świetlic środowiskowych, dodatkowo w szkołach funkcjonują świetlice szkolne. Na terenie Tychowa działa szereg instytucji, m.in.: Urząd Pocztowy, Urząd Telekomunikacji, Bank Spółdzielczy, Agencja PKO BP, Posterunek Policji, Biblioteka Publiczna, Ochotnicza Straż Pożarna, dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, dwie Apteki, stacje paliw i autogazu.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie.

2. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej na terenie Gminy Tychowo.

Na terenie Gminy działają instytucje, których zadaniem jest niesienie pomocy.

2.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie.

W oparciu o art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej obejmują:

- udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej oraz pracę socjalną na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne),
- wypłacanie świadczeń alimentacyjnych w przypadku bezskutecznej ich egzekucji od dłużnika,

- obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego (postępowaniach w przypadku występowania przemocy domowej)
- potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu.
- Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- Tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodzinom
- Wspieranie rodziny
- Dożywanie dzieci
- Sprawienie pogrzebu
- Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- Pomoc osobom mającym trudności przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

2.2. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tychowie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem podejmującym czynności wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1366 z późn. zm).

W skład Komisji wchodzi osoby odpowiednio przeszkolone, reprezentujące różne zawody i specjalności niezbędne do skutecznego i kompleksowego zajmowania się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym także interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy.

Do zadań Komisji należy:

- Inicjowanie, współpraca przy opracowaniu, opiniowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz zasad ich usytuowania.
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- Prowadzenie rozmów z członkami rodzin osoby uzależnionej od alkoholu, zmierzających do podejmowania przez nich leczenia współuzależnienia.

2.3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Tychowie.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa od 2003 roku. ale w obecnym kształcie powołany został zarządzeniem nr 23/12 Burmistrza Tychowa dnia 6 czerwca 2012 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Tychowo, są to przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie (2 os.),
2. Szkoły Podstawowej w Tychowie (1 os.),
3. Gimnazjum w Tychowie (1 os.),
4. Zespołu Szkół w Dobrowie (1 os.),
5. Posterunku Policji w Tychowie (1 os.),
6. Sądu Rejonowego w Białogardzie – Służby Kuratorskiej (1 os.),
7. Służby Zdrowia (1 os.),
8. Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (1 os.),
9. Stowarzyszenia AMICUS w Tychowie (1 os.).

Członkowie Zespołu działają na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390 z dnia 15.09.2015 r.).

Obsługę organizacyjno-techniczną pracy Zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie.

3. Diagnoza problemów społecznych.

Dane liczbowe zaprezentowane poniżej zawarte są w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej opracowane na podstawie informacji będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej oraz uzyskane od innych instytucji działających w obszarze pomocy społecznej.

Tabela nr 1 *demografia (dane UM w Tychowie)*

rok	Liczba mieszkańców gminy	0-17 lat	Wiek produkcyjny	Wiek emerytalny
2012	7 307	1 487	4 641	909
2013	6 987	1 462	4 579	946
2014	7 017	1504	4 480	1033

Tabela nr 2 *bezrobocie*

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Bezrobotni ogółem	797	836	775
Bezrobotni długotrwale powyżej 12 miesięcy	487	512	487
Bezrobotni z prawem do zasiłku	159	140	126

Tabela nr 3 *świadczenia z pomocy społecznej*

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy	1063	1076	1078

Tabela nr 4 *przyczyny udzielenia świadczeń*

Powód trudnej sytuacji życiowej	Lata		
	2012	2013	2014
Liczba rodzin	459	498	481
Liczba osób w rodzinach	1579	1 718	1 657
Ubóstwo	196	192	169
Bezrobocie	196	192	181
Długotrwała choroba	25	22	20
Niepełnosprawność	64	62	57
Bezdomność	5	3	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	2	3
Alkoholizm	7	12	6
Bezradność opiekuńczo - wychowawcza i prowadzenia gospodarstwa domowego	3	4	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	4	4
w tym: wielodzietność	2	2	1

Narkomania	1	2	1
Zdarzenie losowe	3	2	1
Kłęska żywiołowa (susza)	0	6	0

Tabela nr 5 *wybrane świadczenia*

Świadczenie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Zasilek stały			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	70	69	65
Liczba świadczeń ogółem	722	701	648
Kwota świadczeń w tys. zł	263 299	290 285	275 983
Zasilek okresowy			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	387	422	401
Liczba świadczeń ogółem	2 188	2 653	2 721
Kwota świadczeń w zł.	748 833	1 098 640	1 097 418
Zasilek celowy ogółem			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	689	621	601
w tym celowe specjalne	43	42	37
Kwota świadczeń w tys. zł	153 045	112 103	85 450
Posiłek			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	310	349	304
w tym dzieci	310	349	304
Kwota świadczeń w tys. zł	159 521	187 966	205 659
Usługi opiekuńcze			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	19	17	18
Kwota świadczeń w tys. zł	39 540	30 164	24 458
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	18	18	19
Kwota świadczeń w tys. zł	257 168	334 842	346 326
Pieczą zastępczą			
Liczba dzieci ogółem umieszczonych w pieczy zastępczej	3	3	3
Kwota świadczeń w tys. zł	3 168	10 887	36 008

3.1. Ubóstwo.

Ubóstwo jest jednym z bardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego. Ubóstwo jest kojarzone z określonym typem ubogich:

- a) takich, którzy permanentnie znajdują się w sytuacji braku wystarczających środków materialnych (tutaj często panuje przekonanie - że jeżeli człowiek popadnie w ubóstwo, to już do końca życia),

- b) tych, którzy żyją na "garnuszku" pomocy społecznej i to z pokolenia na pokolenie. To są ci, których ubóstwo jest w pierwszym rzędzie wynikiem długoterminowego bezrobocia, niskiego wykształcenia, braku kwalifikacji zawodowych, narkomanii, alkoholizmu czy zadłużenia. To są ci, których opinia publiczna identyfikuje jako beneficjentów pomocy społecznej i którym przypisuje się wiele negatywnych cech osobowościowych, jak np. lenistwo, alkoholizm czy nawet rozwiąłość moralną.

Ubóstwo jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb, co często prowadzi do frustracji.

Wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej zauważalny jest niewielki spadek poziomu udzielanej pomocy z powodu ubóstwa (tabela nr 4). Świadczy to o wyraźnym ubożeniu rodzin w gminie Tychowo. Coraz więcej osób korzysta z zasiłków z pomocy społecznej z powodu ubóstwa czyli niedostatecznych środków na przeżycie.

Cel strategiczny:

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do prawidłowego funkcjonowania w środowisku.

Kierunki działań:

1. Współdziałanie instytucji i organizacji mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych;
2. Podejmowanie działań w kierunku skracania przeciętnego okresu pozostawania bezrobotnym;
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów;
4. Zwiększenie zasobów terapeutycznych dla osób ubogich i członków ich rodzin.

Zadania do wykonania:

1. Objęcie szeroko rozumianą pracą socjalną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (przewycięzanie problemów, zwiększenie samodzielności życiowej, metody integracji społecznej).
2. Mobilizowanie osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym do zmiany stylu życia.
3. Prowadzenie kampanii, akcji informacyjnych dotyczących rozwiązywania problemów społecznych – ze szczególnym uwzględnieniem radzenia sobie z problemem długotrwałego bezrobocia.

3.2. Bezrobocie.

Liczba bezrobotnych w Gminie Tychowo, według stanu na dzień 31.12.2014 r., wynosiła ogółem: 775 osób - w tym 487 długotrwale bezrobotnych. Co istotne problem bezrobocia w gminie w większym stopniu dotyczy mieszkańców miasta (602 osoby), tym niemniej liczba bezrobotnych na wsi również jest dość znaczna (417 osób).

Wśród osób bezrobotnych 175 pozostawało z prawem do zasiłku, natomiast bez prawa do zasiłku było 844 osoby.

Na terenie Gminy Tychowo problem bezrobocia w największym stopniu dotyczy osób w wieku 25-34 lata: 280 osób, co stanowi 27,48 % ogółu bezrobotnych mieszkańców gminy. Na drugim miejscu są osoby od 35-44 roku życia (224 osób, czyli 21,98 % ogółu bezrobotnych mieszkańców gminy). Następna w kolejności jest grupa osób w wieku od 45-54 lat (190 osób, czyli 18,64 %) oraz osoby w przedziale wiekowym 18-24 lata (180 bezrobotnych, czyli 17,66 %).

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Duża grupa osób w wieku produkcyjnym stale lub okresowo pracuje za granicą. Brak jest dokładnych danych na ten temat.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu.

Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki, zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie trwania zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Duże znaczenie ma poziom, od którego zaczyna się proces degradacji ekonomicznej i społecznej. W najbardziej dramatycznej sytuacji są rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich

dochodów, wielodzietności, niepełnosprawności. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby bytowe. Pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą czy zanikiem autorytetu rodzicielskiego. Może także prowadzić do rozpadu rodziny. W tych okolicznościach pojawia się również groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie oraz technika kontraktu socjalnego, która pozwala na uzależnienie pomocy – formy, wysokości i okresu wypłacania świadczenia – od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieregulowany tryb życia wyzwalają zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań.

Cel strategiczny.

Ochrona osób i rodzin przed dysfunkcyjnymi skutkami bezrobocia.

Kierunki działań:

1. Tworzenie warunków pozwalających na zdobycie umiejętności poruszania się na rynku pracy.
2. Wspieranie działań osób bezrobotnych w kierunku zatrudnienia i samo zatrudnienia.
3. Propagowanie wiedzy o kierowanych do bezrobotnych programowych ofertach rządowych, Unii europejskiej, organizacji, fundacji i stowarzyszeń.
4. Objęcie pomocą w formie pracy socjalnej chroniącą przed wykluczeniem społecznym.

Zadania do wykonania:

1. Wyposażenie osób bezrobotnych w umiejętności poruszania się na rynku pracy,
2. Nabycie odpowiedniej wiedzy merytorycznej i prawnej niezbędnej przy tworzeniu własnych firm.

3. Prowadzenie stałej analizy potrzeb lokalnego rynku pracy w celu właściwego ukierunkowania działań wspierających osoby bezrobotne w obszarze zatrudnienia i samozatrudnienia.

3.3. Uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

Problem uzależnienia od alkoholu jest jedną z przyczyn pogłębiającej się degradacji sytuacji socjalno-bytowej jednostki oraz osób z nią związanych i tym samym wpływa na jej zależność od pomocy instytucjonalnej. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychowie wynika, iż liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej, u których stwierdzono problem uzależnienia utrzymuje się na poziomie:

- w roku 2012 – 8 osób,
- w roku 2013 – 14 osób,
- w roku 2014 – 7 osób.

Alkoholizm jest nałogiem, który prowadzi do zmian fizycznych (uszkodzenie narządów wewnętrznych) oraz psychicznych (zaburzeń zachowania, utraty krytycyzmu, obniżenia uczuciowości wyższej, występowania stanów depresyjnych, prób samobójczych, agresji) w końcowym stanie do zespołu otępiennego. Uzależnienie od niego któregoś członka rodziny, wywiera negatywny wpływ na funkcjonowanie rodziny. W większości przypadków członkowie rodziny osoby uzależnionej doznają licznych szkód psychofizycznych i materialnych spowodowanych zaburzeniami zachowania wynikającymi z nietrzeźwości. Bardzo często obserwuje się poważne zaburzenia emocjonalne i pogorszenie stanu zdrowia, wynikające z przebywania w stanie ciągłego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. Skutki alkoholizmu dotyczą więc nie tylko samego alkoholika. W równym stopniu jak on, leczenia wymagają członkowie jego rodziny. Wypadnięcie pijącego z roli rodzinnej, zaburzenia jego zachowania, znęcanie się nad członkami rodziny uniemożliwiają rodzinie spełnianie jej podstawowych funkcji. Nadużywanie alkoholu znacznie zmniejsza zdolność człowieka do pracy. Wśród pijących jest wielu takich, którzy mają problemy bytowe, stracili pracę lub nie mogą jej znaleźć i należą do bezrobotnych. Połączenie uzależnienia z bezrobociem powoduje znaczne obniżenie szans na aktywne radzenie sobie z brakiem pracy. Obciążenie budżetu rodziny wydatkami na alkohol oraz spowodowana piciem mniejsza aktywność zarobkowa powodują często obniżenie statusu ekonomicznego rodziny do granic ubóstwa.

Zarówno Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak i Policja oraz Ośrodek Pomocy Społecznej odnotowują pojedyncze przypadki działań wobec osób uzależnionych od narkotyków. Problem jednak istnieje a brak jego odzwierciedlenia w statystykach potwierdza jego złożoność. Ma na to wpływ niewątpliwie coraz większa

dostępność do środków odurzających. Paradoksalnie mimo skali problemu narkotyki cały czas są tematem mitycznym i tabu. A narkotyki są wszędzie. Dlatego sprawą najważniejszą jest wczesne zapobieganie narkotykom.

Do najczęściej wymienianych przyczyn narkomanii zalicza się:

- ciekawość poznawczą, chęć spróbowania czegoś, co jest nielegalne i zakazane,
- chęć odurzenia się dla chwilowej przyjemności,
- nudę, brak pomysłów na ciekawe spędzenie wolnego czasu,
- presję środowiska rówieśniczego, potrzebę akceptacji i zaimponowania innym,
- pragnienie ucieczki od problemów zewnętrznych (np. rodzinnych) i wewnętrznych (emocjonalnych, np. nieśmiałości, niskiej samooceny),
- modelowanie zachowań osób starszych (naśladowanie kolegów, rodziców-narkomanów itp.).

Nastolatki zwykle nie zdają sobie sprawy z konsekwencji zażywania narkotyków, ulegając namowom dealerów, którzy liczą jedynie na korzyści finansowe. Często narkotyki traktuje się jako sposób na trudności życiowe, tymczasem środki odurzające nie rozwiązują żadnych problemów, dając jedynie wrażenie błahości i nieistotności spraw. Prowadzi to do schematu błędnego koła – narkotyki zaczynają pogłębiać już istniejące problemy i generować zupełnie nowe trudności.

Cel strategiczny:

1. Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej problemu uzależnień.
2. Promocja rozwoju i wzmacniania rodziny.

Kierunki działań:

1. Objęcie pracą socjalną osób i rodzin współuzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniem.
3. Przygotowanie do nowego trybu życia.

Zadania do wykonania:

1. Praca socjalna w kierunku przygotowywanie osób dotkniętych uzależnieniem do podjęcia pracy.
2. Zwiększenie dostępności do zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
3. Tworzenie grup wsparcia dla osób z problemem nadużywania alkoholu lub narkotyków.

3.4. Przemoc w rodzinie.

Przemoc jest uwarunkowana zaburzeniami w funkcjonowaniu rodziny, występuje w wielu rodzinach, jednakże jej skrajne objawy znacznie częściej mają miejsce w rodzinach dysfunkcyjnych. Skala tego zjawiska jest trudna do określenia, gdyż bardzo często współwystępuje ono z bezrobociem, ubóstwem i alkoholizmem. Barięą jest niska świadomość społeczna przejawów przemocy oraz niechęć do wtrącania się w sprawy rodzinne innych.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Tychowo uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu w latach 2012-2014.

2012 r. – 10 formularzy

2013 r.- 19 formularzy

2014 r. – 13 formularzy

Zjawisko przemocy występuje zarówno w sferze fizycznej, emocjonalnej i seksualnej, także jako zaniedbania wobec dzieci. W rodzinach zaburzonych, rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, rozładowania napięć powstałych poza domem, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w środowiskach, które nie chcą lub nie potrafią ingerować z pomocą, gdyż same nie posiadają właściwych wzorców. Dzieci pochodzące z tych rodzin większość czasu spędzają wśród rówieśników, gdyż odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji. Coraz częściej mają problemy szkolne, popadają w konflikty, wagarują; szukając oparcia łączą się w grupy, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikty z prawem.

Cel strategiczny:

Zapewnienie bezpieczeństwa , ochrony i opieki osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Odbudowanie poczucia bezpieczeństwa u osób doznających przemocy.
2. Zapobieganie dalszej przemocy – leczenie sprawców.
3. Zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny.

Zadania do wykonania:

1. Zebranie informacji , pozwalających na ocenę stanu psychicznego i fizycznego ofiary oraz ocenę zagrożenia życia i zdrowia ze strony sprawcy.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa.

3. Stworzenie systemu wsparcia społecznego.
4. Zainicjowanie współdziałania różnych instytucji na rzecz pomocy danej osobie i przeciwdziałania dalszej przemocy.

3.5. Starzenie się ludności.

Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią znaczną część naszego społeczeństwa, która ze względu na wiek oraz stan zdrowia ma ograniczone możliwości podejmowania aktywnych działań powodujących poprawę ich sytuacji materialnej. Osoby te nie zawsze mogą liczyć na pomoc rodziny nawet jeśli mieszkają razem z dziećmi to właśnie ich świadczenie emerytalne stanowi źródło pewnego i stałego dochodu rodziny wielopokoleniowej. Najczęściej sygnalizowanym problemem tych osób jest pogarszający się stan zdrowia, niepełnosprawność oraz trudna sytuacja materialna.

Coraz częściej osoby starsze gospodarują samotnie, nawet jeśli zamieszkują wspólnie z rodziną. Następujące zmiany w funkcjonowaniu rodziny – podejmowanie pracy, wydłużający się czas pracy – powodują, że rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki osobie starszej w wymaganym zakresie i poszukują pomocy instytucjonalnej. Konsekwencją tego zjawiska staje się zapotrzebowanie na rozwój różnych form pomocy dla ludzi w podeszłym wieku, którzy mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, schorzenia, niepełnosprawność.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie świadczy pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Usługi te polegają na zaspokojeniu podstawowych potrzeb związanych z pielęgnacją i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Tabela nr 6 liczba osób w podeszłym wieku na terenie Gminy Tychowo

	2012	2013	2014
Liczba osób w podeszłym wieku	922	946	1033

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Tychowa

Osoby, które wymagają już całodobowej opieki, a rodziny nie są w stanie tej pomocy zapewnić, bądź osoba potrzebująca pomocy jest zupełnie samotna, gmina może skierować do Domu Pomocy Społecznej. Domy te zapewniają całodobową opiekę.

Osoby sprawniejsze fizycznie mają możliwość realizowania swoich zainteresowań artystycznych i tanecznych w lokalnym zespole tanecznym „Radość” z Tychowa lub „Dobrowianki” z Dobrowa, a także uczestniczenia w spotkaniach w Klubie Seniora przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Białogardzie. Celem jest przeciwdziałanie samotności osób starszych, integracja społeczna – utrzymanie kontaktów w środowisku zamieszkania, zaspokojenie potrzeb rekreacyjno-kulturowych. W przypadku ludzi starszych należy zwrócić

szczególną uwagę na rozwój półstacjonarnych form pomocy instytucjonalnej, aby realnie przeciwdziałać izolacji społecznej seniorów.

Cel strategiczny:

Dążenie do najlepszej jakości życia osób w podeszłym wieku.

Kierunki działań:

1. Stworzenie warunków i rozwijanie form pomocy w celu aktywizacji społecznej osób w podeszłym wieku.
2. Rozbudowa zakresu świadczonych usług, dostosowanie do potrzeb różnych grup osób starszych, których celem będzie pomoc zarówno w podstawowych czynnościach życia codziennego, jak również rehabilitacji, zagospodarowanie czasu wolnego, integracja ze społecznością lokalną.

Zadania do wykonania:

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych z życia społecznego.
2. Wspieranie wszelkich działań mających na celu pomoc osobom starszym.
3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym.
4. Zwiększenie zakresu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób wymagających tej formy pomocy – wykorzystując zasoby kadrowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

3.6. Niepełnosprawność.

Niepełnosprawność to jedna z głównych kwestii społecznych, która utrudnia funkcjonowanie coraz większej liczbie ludzi. Jest to trwała lub okresowa niezdolność do wypełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu.

Diagnoza tej grupy jest trudna, ponieważ brak jest pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji. Osoby i rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności nie mogą w pełni korzystać z dobrodziejstw życia społecznego z powodu barier architektonicznych i społecznych.

Problemami osób niepełnosprawnych z terenu gminy Tychowo zajmują się:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie;
- Zakłady Opieki Zdrowotnej;
- Stowarzyszenie „ECCE HOMO” w Kowalkach
- Stowarzyszenie „AMICUS” w Tychowie

Działanie tych instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, wymagania w procesie rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych a także do kompleksowych działań partnerskich integrujących osoby niepełnosprawne z różnych placówek.

Niepełnosprawność któregoś z członków rodziny może mieć wpływ na jej zależność od pomocy instytucjonalnej. W samym 2014 r. - 213 osób otrzymało ze świadczeń rodzinnych zasiłek pielęgnacyjny, a 51 rodzin dotkniętych niepełnosprawnością skorzystało ze wsparcia finansowego tut. Ośrodka.

Problem zaburzeń psychicznych jest najtrudniejszy do zdiagnozowania. Żadna z instytucji działających na terenie gminy nie prowadzi odrębnej statystyki dla osób wykazujących zaburzenia zachowania. Część osób dotkniętych chorobą psychiczną została już zdiagnozowana i posiada orzeczony stopień niepełnosprawności. Natomiast inni, najbardziej zagrożeni wykluczeniem społecznym funkcjonują w środowisku, odmawiając współpracy, odrzucając oferowane im wsparcie. Dostyc dużym problemem są również osoby uzależnione u których wraz z postępującą chorobą alkoholową nasilają się zaburzenia zachowania.

Cel strategiczny:

Wyrównywanie szans – integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, zaburzonych i chorych psychicznie.

Kierunki działań:

1. Zwiększenie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym – poprzez likwidację, pokonywanie barier architektonicznych i komunikacyjnych.
2. Tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych.
3. Budowanie świadomości opinii społecznej na temat niepełnosprawności, chorób psychicznych, barier na jakie napotykają osoby niepełnosprawne w codziennym funkcjonowaniu – zmian wizerunku osoby niepełnosprawnej w środowisku.
4. Kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i uświadomienie niepełnosprawnym możliwości wpływania na własną sytuację zawodową.
5. Tworzenie warunków do rehabilitacji i terapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych.

Zadania do wykonania:

1. Likwidowanie barier architektonicznych dla dostępu osób niepełnosprawnych do urzędów, szkół i obiektów użyteczności publicznej.
2. Inicjowanie działań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych na rynku pracy poprzez: kształtowanie umiejętności poszukiwania pracy.

3. Inicjowanie działań na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa, dotyczącej problematyki niepełnosprawności.

3.7. Bezdomność.

Ustawa o pomocy społecznej definiuje osobę bezdomną jako „osobę nie zamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i nie zameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę nie zamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Jednocześnie obliguje gminę do realizowania niezbędnych potrzeb (w tym opłat za pobyt w placówkach opiekuńczych, zwrotu poniesionych przez instytucje pomocowe kosztów itd.) osób, które ostatnie miejsce stałego zameldowania posiadały w gminie.

Ośrodek Pomocy Społecznej odnotowuje sytuacje, w których młodzi mężczyźni na skutek długotrwałego bezrobocia, pozostawali na utrzymaniu rodziców, którzy nie byli w stanie znieść ich destrukcyjnego trybu życia związanego z uzależnieniem i przestępczością. Wyrzuceni poza nawias rodziny - wyjeżdżają. Nie są w stanie prawidłowo funkcjonować, skutkiem czego jest bezdomność: pobyt w schroniskach, w zakładach karnych w całym kraju W podobny sposób do bezdomności dochodzą osoby po rozpadzie związku małżeńskiego. Opuszczają rodziny, przez wiele lat funkcjonują w nieformalnych związkach, które także się rozpadają. Postępuje degradacja zdrowotna, czasem wypadki losowe, które powodują konieczność opieki drugiej osoby- pozbawieni rodziny trafiają do placówek opiekuńczych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie we współpracy z Policją corocznie dokonuje sprawdzania miejsc pobytu bezdomnych na terenie gminy i obejmuje wsparciem – informacja o możliwości pobytu w placówkach (schroniskach), możliwości uzyskania pomocy finansowej, rzeczowej, poszukiwanie pracy, praca socjalna ukierunkowana na zmianę stylu życia.

Cel strategiczny.

Eliminacja problemu bezdomności.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie i dofinansowanie pobytu w schroniskach dla bezdomnych.
2. Poprawa sytuacji mieszkaniowej.
3. Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej z osobami bezdomnymi w celu zmiany stylu życia.

Zadania do wykonania:

1. Zwiększenie ilości mieszkań o niskich kosztach utrzymania.
2. Rozwijanie potrzeb wyższego rzędu, promowanie pożądaných wartości i postaw.

3. Pobudzanie aktywności społecznej i środowiskowej w działaniach pomocowych i integracyjnych.

4. Analiza SWOT.

Formułując cele i kierunki działań strategicznych zastosowano analizę SWOT, która ocenia zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mające wpływ na realizowanie działań strategicznych.

Analiza SWOT określa mocne i słabe strony problematyki pomocy społecznej na terenie Gminy Tychowo.

Dane do analizy SWOT zostały zestawione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie. W poniższej analizie odniesiono się wyłącznie do kwestii pomocy społecznej.

Ubóstwo, Bezrobocie

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atuty położenia i komunikacji wpływające pozytywnie na warunki inwestowania i rozwoju gospodarczego gminy. 2. Przygotowanie merytoryczne gminy na pozyskanie inwestorów i środków unijnych. 3. Współpraca gminy z innymi podmiotami w kraju i za granicą. 4. Współistnienie na terenie gminy dużych i małych zakładów przemysłowych. 5. Zachowanie tradycji rolniczych. 6. Dobrze rozwinięta sieć świetlic szkolnych i środowiskowych oferujących nadzór i opiekę dzieciom. 7. Zainteresowanie pracodawców życiem społecznym gminy. 8. Udział gminy w projekcie systemowym 9. Rozwój współpracy z PUP w Białogardzie poprzez realizację różnorodnych form zatrudnienia (prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, prace interwencyjne) 10. Szeroka oferta PUP w zakresie podnoszenia kwalifikacji (kursy, szkolenia, staże) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stała lub okresowa emigracja ekonomiczna mieszkańców gminy, szczególnie młodych i aktywnych. 2. Wysokie bezrobocie wśród mieszkańców gminy. 3. Przyrost grup szczególnego ryzyka na skutek systematycznego ubożenia. 4. Niski poziom płacy. 5. Brak miejsc pracy
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość wsparcia środkami unijnymi wszelkich działań mających na celu zmniejszenie skali bezrobocia 2. Stopniowy wzrost gospodarczy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak skutecznej polityki społecznej w zakresie systemowych rozwiązań i projektów dotyczących problemu bezrobocia.

<ul style="list-style-type: none"> 3. Duże potrzeby w zakresie budownictwa i remontu mieszkań. 4. Powstające na terenie gminy nowe podmioty gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Odpływ młodych, dobrze wykształconych kadr na obce rynki pracy. 3. Utrzymująca się niekorzystna struktura bezrobocia. 4. Pogłębianie braku spójności poziomu i kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy. 5. Nielegalne zatrudnianie pracowników.
---	--

Uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> 1. Dobre rozpoznanie środowiska lokalnego pod względem uzależnienia od alkoholu. 2. Dobrze rozwinięta baza pomocowa dla osób uzależnionych od alkoholu 3. Rozwój współpracy między instytucjami i organizacjami pomocowymi środowiska lokalnego oraz podmiotami spoza środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Mała świadomość zagrożenia i istoty problemu uzależnienia w środowisku. 2. Trudności i brak pozytywnych efektów w terapii osób głęboko uzależnionych. 3. Mała skuteczność realizacji przymusowej terapii odwykowej. 4. Ograniczone możliwości rehabilitacji osób uzależnionych w ich powrocie do zdrowia. 5. Sprzedaż alkoholu i papierosów nieletnim. 6. Słabe rozpoznanie uzależnienia od innych niż alkohol środków psychoaktywnych. 7. Obecność i łatwy dostęp do narkotyków w środowiskach młodzieżowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> 1. Uzyskanie przez pomoc społeczną ustawowych instrumentów skutecznej współpracy z osobami uzależnionymi 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Nieprawidłowe nawyki kulturowe dotyczące spożywania alkoholu. 2. Tendencje wzrostowe dotyczące alkoholizowania się dzieci i nastolatków w tym również obniżenie wieku inicjacji. 3. Popularyzowanie atrakcyjnych dla nastolatków subkultur ściśle związanych z narkotykami. 4. Popularyzowanie przyzwolenia dla miękkich narkotyków.

Przemoc w rodzinie.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta i zorganizowana infrastruktura społeczna. 2. Dobry poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego. 3. Klimat sprzyjający współpracy osób, instytucji i organizacji na rzecz działań pomocowych. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Skłonność środowiska lokalnego do izolowania osób i rodzin dotkniętych dysfunkcjami społecznymi. 2. Społeczno – kulturowe uwarunkowania w spostrzeganiu ofiary i sprawcy przemocy, społeczna zgoda na stosowanie „lekkich” kar cielesnych w

<ol style="list-style-type: none"> 4. Wzmocnienie i uzupełnienie działań instytucjonalnych pracą organizacji pozarządowej. 5. Profesjonalne, zaangażowane w problemy środowiska, kadry pomocy społecznej. 6. Wysoki poziom zaangażowania instytucji w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. 7. Wprowadzenie instytucji Asystenta rodziny. 	procesie wychowania dzieci.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowana medialnie wiedza dotycząca szeroko rozumianych problemów społecznych 2. Polityka społeczna ukierunkowana na umacnianie i promowanie rodziny w wypełnianiu jej praw i obowiązków 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieskuteczność prawa wobec narastającej przestępczości. 2. Wszechobecna w mediach przemoc. 3. Dezorganizacja tradycyjnych systemów wartości.

Starzenie się ludności.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Troska władz samorządowych o rozwój bazy i infrastruktury społecznej służącej osobom w podeszłym wieku. 2. Zapewnienie przez władze samorządowe środków finansowych i organizacyjnych do rozwoju aktywności i udziału w życiu społecznym i kulturalnym osób starszych. 3. Udział i pozytywny wpływ seniorów na kultywowanie tradycji lokalnych i regionalnych 4. Stworzenie osobom w podeszłym wieku, wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu, możliwie najlepszej jakości życia we własnym środowisku poprzez usługi opiekuńcze. 5. Zabezpieczenie środków finansowych pokrywających koszt niezbędnego pobytu mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej. 6. Szeroki i łatwy dostęp do usług zdrowotnych, rekreacyjnych oferowanych przez placówki działające na terenie gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narastanie problemu osamotnienia ludzi w podeszłym wieku na skutek emigracji stałej lub okresowej najbliższej rodziny. 2. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych wśród osób w wieku poprodukcyjnym
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie standardów placówek opiekuńczo- leczniczych i Domów Pomocy Społecznej. 2. Otwarcie na współpracę instytucji i 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaawansowany proces starzenia ludności. 2. Systematyczne ubożenie osób w wieku poprodukcyjnym w związku ze

<p>organizacji pomocowych na rzecz osób w podeszłym wieku w ościennych gminach i miastach partnerskich.</p>	<p>wzrostem kosztów utrzymania.</p> <p>3. Ograniczony dostęp do usług medycznych tj. hospitalizacji, poradnictwa specjalistycznego, ograniczenia finansowe w dostępie do leków, skromna oferta i trudny dostęp do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji geriatrycznej.</p> <p>4. Rozluźnianie więzów rodzinnych, upadek modelu rodziny wielopokoleniowej, nasilanie konfliktów międzypokoleniowych</p>
---	---

Niepełnosprawność.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowana pomoc i opieka dla osób niepełnosprawnych 2. Wspieranie przez organizację pozarządowe osób niepełnosprawnych. 3. Realizacja potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych. 4. Podjęcie inicjatyw pomocowych dla osób i rodzin dotkniętych zaburzeniami i chorobą psychiczną. 5. Dostępność podstawowej opieki zdrowotnej w środowisku w tym likwidacja barier architektonicznych. 6. Kulturalna oferta integracyjna dla osób i rodzin – Karta Dużej Rodziny. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczone środki materialne na pełną likwidację barier architektonicznych. 2. Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 3. Niedostateczne rozpoznanie w środowisku problemu zaburzeń psychicznych. 4. Niedostateczna wiedza i tolerancja środowiska wobec osób zaburzonych psychicznie. 5. Brak mieszkań chronionych.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość wykorzystania środków finansowych z PFRON i środków unijnych w realizacji programów pomocowych kierowanych do osób niepełnosprawnych. 2. Pozbawienie barier architektonicznych części budynków użyteczności publicznej lub udostępnienie ich w inny sposób osobom niepełnosprawnym 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczone środki finansowe przeznaczone na dotacje pomocowe dla osób niepełnosprawnych: ograniczone możliwości likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach. 2. Wysokie koszty sprzętu rehabilitacyjnego i wspomagającego osoby niepełnosprawne w codziennym funkcjonowaniu. 3. Niski poziom świadczeń rentowych i zasiłków rehabilitacyjnych. 4. Trudno dostępna oferta rehabilitacji psychiatrycznej.

Bezdomność

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znikoma skala problemu dzięki działaniom zapobiegawczym. 2. Dobre rozpoznanie zagrożeń w środowisku lokalnym. 3. Dobrze zorganizowana doraźna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudna sytuacja mieszkaniowa, szczególnie brak mieszkań socjalnych.

<p>pomoc bezdomnym pojawiającym się w środowisku.</p> <p>4. Prawidłowa współpraca ze schroniskami.</p>	
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Wyposażenie pomocy społecznej w instrumenty prawne ułatwiające efektywną współpracę z osobami bezdomnymi.</p> <p>2. Rozwój ruchu samopomocowego wśród bezdomnych.</p>	<p>1. Narastanie problemu w związku z ubożeniem społeczeństwa.</p> <p>2. Brak systemowych rozwiązań problemu bezdomności.</p>

5. Misja.

Misją polityki społecznej samorządu lokalnego Gminy Tychowo jest zapewnienie mieszkańcom warunków rozwoju osobistego i społecznego, uczestnictwa na zasadzie równości; wspomaganie najsłabszych i przeciwdziałanie odrzuceniu społecznemu oraz integracja środowisk.

6. Cele strategiczne.

Zgodnie z zasadą pomocniczości system polityki i pomocy społecznej powinien uzupełniać i wspierać naturalną strukturę społeczną w samoorganizacji i kompensowaniu podstawowych potrzeb.

Cele strategiczne:

1. Wzmacnianie lokalnej społeczności w samodzielnym rozwiązywaniu własnych problemów.
2. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i przeciwdziałanie patologiom w rodzinie.
3. Promowanie zatrudnienia oraz wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
4. Rozwijanie systemu pomocy służącego zaspakajaniu podstawowych potrzeb osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.
5. Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy.

Cele operacyjne:

1. Inicjowanie integracji społeczności lokalnych.
2. Wspólne diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych.
3. Inicjowanie współdziałania pomiędzy grupami społecznymi i organizacjami pozarządowymi a instytucjami rządowymi i samorządowymi.
4. Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo.

5. Wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia dla rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego.
6. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie.
7. Zapewnienie dzieciom i młodzieży w tym niepełnosprawnym odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.
8. Stałe diagnozowanie potrzeb i bezpieczeństwa socjalnego osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.
9. Aktywizacja osób bezrobotnych w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.
10. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizacji szkoleń i zmian kwalifikacji osób bezrobotnych.

Zadania do wykonania:

1. Systematyczna diagnoza i monitoring istniejących problemów społecznych.
2. Wspomaganie inicjatyw społecznych i inspirowanie rozwoju idei samopomocy.
3. Systematyczne wzmocnianie kadr Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez dokształcanie i utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników.
4. Zmniejszanie rozmiarów problemu przemocy w rodzinie.
5. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w środowisku zamieszkania poprzez system usług opiekuńczych.
6. Systematyczne szkolenia dla osób realizujących opiekę nad osobami starszymi.
7. Podjęcie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i społeczną.
8. Wsparcie materialne dla rodzin i osób dotkniętych ubóstwem.
9. Rozwój współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze zatrudnienia, bezrobocia oraz pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego.
- 7. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tychowo.**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tychowo realizowana będzie w latach 2016 – 2022. Po jej przyjęciu przez Radę Miejską w Tychowie osobą odpowiedzialną za jej właściwe wdrożenie będzie Burmistrz Tychowa.

We właściwym wdrożeniu Strategii Burmistrz może dysponować pracownikami Urzędu Miejskiego w Tychowie oraz innych jednostek organizacyjnych.

W szczególności we wdrożeniu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będą uczestniczyć między innymi:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychowie,

- Ośrodki Zdrowia w Tychowie,
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Kultury w Tychowie,
- Biblioteka Publiczna w Tychowie,
- Policja w Tychowie,
- placówki oświatowe,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Tychowie.

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i zadaniami.

8. Podstawy prawne.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Rozporządzenie Rady Ministrów o realizacji programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o pożytku publicznym i wolontariacie.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i rynku pracy.